

Ett Haninge som är öppet
och demokratiskt

Ett Haninge som är
ekologiskt hållbart

Ett Haninge som fortsätter
att utvecklas

Ett Haninge som håller ihop

Politisk plattform 2019-2022

Mittensamarbete för
Haninge

2018-12-03

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

CENTERPARTIET

Liberalerna

Politisk plattform 2019-2022 – Mittensamarbete för Haninge

Varje individ är betydelsefull och framtidens Haninge bygger vi tillsammans. Vi står inför ett antal stora utmaningar som kräver ett långsiktigt ansvarstagande och samverkan för att lägga grunden för trygghet, utveckling, välfärd och frihet. Haninge ska vara en kommun präglad av framtidstro, öppenhet, humanism och demokrati, med en skola där varje elev ges möjlighet att växa, ett starkt näringsliv, ett rikt kultur- och föreningsliv samt ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Haninge ska vara en välkomnande kommun. Här ska människor kunna utvecklas.

Vår kommun är tillväxten och mångfaldens kommun. Här finns expanderande tätorter, levande landsbygd och unik skärgård. Haninges fantastiska natur, rika kultur- och föreningsliv i kombination med en hög ambitionsnivå och företagsanda gör att kommunen växer i hög takt. Här lever och hit söker sig människor och företag med olika bakgrund för att förverkliga sina drömmar, både stora som små. När ambitioner och drivkrafter tas till vara skapas förutsättningar för en god framtid.

Vi är eniga om att nedanstående utgångspunkter ska styra den politiska riktningen i Haninge kommun under mandatperioden 2019-2022:

- Ett Haninge som är öppet och demokratiskt
- Ett Haninge som är ekologiskt hållbart
- Ett Haninge som fortsätter att utvecklas
- Ett Haninge som håller ihop

Ett Haninge som är öppet, demokratiskt och tryggt

Ett Haninge som är öppet och demokratiskt förutsätter jämlikhet, frihet, tillgänglighet och ett kraftfullt arbete mot våld, förtryck och diskriminering. Alla människor har samma grundläggande rättigheter och skyldigheter. Respekten för de mänskliga rättigheterna är grunden för ett demokratiskt och tryggt samhälle. Samverkan mellan kommun, rättsväsende och föreningsliv är avgörande i detta avseende.

Mänskliga rättigheter ska genomsyra all kommunal verksamhet. Alla medarbetare och beslutsfattare ska ha kunskap om mänskliga rättigheter. Haninge ska vara ett föredöme när det gäller att säkerställa rättigheterna för personer med psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar, för de nationella minoriteterna och för våra barn. Haninge ska leva upp till lagstiftningen och de åtaganden vi har gentemot dessa grupper.

Övergripande målsättningar:

1. Grundläggande demokratiska värderingar ska stå i centrum i all kommunal verksamhet
2. I Haninge ska besluten fattas nära medborgarna i transparenta processer
3. Mångfald ska bejakas och mänskliga rättigheter ska genomsyra all kommunal verksamhet
4. Alla Haningebor ska känna sig trygga oavsett var i kommunen man bor eller vilken bakgrund man har

Mänskliga rättigheter och demokrati

Mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värden ska vara utgångspunkten för all kommunal verksamhet. Kommunen ska arbeta aktivt och förebyggande för att stödja individen mot förtryckande strukturer. Arbetet mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas. Kommunen ska fortsätta arbetet med strategin för ungas hälsa och trygghet och leva upp till lagen om nationella minoriteter.

Åtgärder:

- Kommunen ska ta fram en social översiktsplan
- Kommunen ska ta fram ett minoritetspolitiskt program
- Samhällsorienteringen för nyanlända ska förbättras och behandla principer för vårt demokratiska, sekulära och jämställda samhälle
- Förutsättningarna för att införa en kommunal social investeringsfond för satsningar på barn och unga som ska ge långsiktiga effekter för såväl individ som samhälle ska utredas
- Föreningsstödet i Haninge ska demokratisökas
- Möjligheten att öka tryggheten genom att anställa trygghetsvårdare under vissa tider av dygnet ska utredas
- Särskilt berörda inom skola, kultur, fritid, och socialtjänst ska erbjudas utbildning rörande våld inom nära relationer och hedersrelaterat våld
- Kommunen ska aktivt stötta föreningar i Haninge som arbetar mot förtryck och våld inom nära relationer

Ett Haninge som är ekologiskt hållbart

Ett Haninge som är ekologiskt hållbart skapar förutsättningar för kommunens invånare och kommande generationer att leva och utvecklas. I Haninge ska klimat- och miljöarbetet prioriteras för att möjliggöra goda levnadsmiljöer i stad, skärgård och landsbygd. Kommunens verksamheter ska utgå från ett tydligt ekologiskt hållbarhetsperspektiv för att värna naturresurserna och därigenom skapa en kommun som är långsiktigt hållbar.

Haninge är en tillväxtkommun som år 2022 kommer vara över 100 000 invånare. För att möta detta och samtidigt värna miljön så använder vi oss av hållbar stadsutveckling där vi gynnar klimatsmarta resor och värnar våra naturområden.

Övergripande målsättningar:

1. Haninge ska vara i framkant i miljö- och klimatarbetet och med handlingskraft bidra till en omställning för ett bättre klimat med renare luft, marker, vatten och giftfria miljöer
2. Haninge slår vakt om naturen, samtidigt som speciella villkor och behov för de som bor och verkar i skärgård och landsbygd beaktas
3. Kommunens verksamheter ska utgå från ett tydligt ekologiskt hållbarhetsperspektiv

Klimat och miljö

En av framtidens stora utmaningar är den omställning som krävs för att klara klimatmålen. Haninge kommun ska vara i framkant i miljö- och klimatarbetet och vara en förebild för såväl kommuninvånare som andra kommuner.

Värdefull natur, marina områden och biologisk mångfald ska bevaras. Det finns stora orörda grönområden som ska bevaras och de gröna svaga spridningssambanden ska stärkas. Övergödningen av Drevviken ska motverkas. Småskalig och förnybar energiproduktion ska främjas och arbetet mot en giftfri vardag ska prioriteras. Kommunen ska vara positivt inställd till nya idéer, ny teknik och utveckla kollektivtrafiken i samråd med landstinget.

Åtgärder:

- Kommunen ska vara en fossilfri kommun 2030
- Kommunens byggnader ska energieffektiviseras
- Kommunens tjänstebilar ska vid nyinköp vara fossilfria
- Kommunen ska se över behovet av att anlägga fler våtmarker
- Fler ekosystemtjänster ska utvecklas under mandatperioden
- Klimat- och miljöpolitiska programmet ska aktualitetsprövas
- Samarbetet med andra kommuner runt Drevviken ska intensifieras för att förbättra vattenkvaliteten

Ett Haninge som fortsätter att utvecklas

Ett Haninge som fortsätter att utvecklas bygger på en ansvarsfull ekonomisk politik som gör att kommunen står sig stark även i tider av yttre påfrestningar. En fungerande arbetsmarknad är grunden för Haninges utveckling, genom att få fler i arbete så bygger vi ett ekonomiskt hållbart Haninge med goda förutsättningar för små- och stora företag. Det förutsätter fler utbildningar inom bristyrken, ett bra företagsklimat och samverkan med näringsliv samt en välfungerande bostadsmarknad.

Haninge ska fortsätta att växa med en stadsbyggnadsprocess som beaktar både social- och ekologisk hållbarhet. Bostäder i blandade upplåtelseformer ska byggas i alla delar av kommunen samtidigt som kommunal service, infrastruktur och parker byggs ut. Stadsbyggnaden ska ta hänsyn till småskaligt handels- och kulturliv som bidrar till att skapa en levande stad. Kommunen ska bygga tryggt och attraktivt för att alla ska känna sig välkomna i Haninge.

Kommunen ansvarar för många viktiga samhällsfunktioner. Digitaliseringen i samhället har drivit fram behov och önskemål från befolkningen om ökad tillgänglighet. En del i detta är också att hitta nya eller bättre samverkansformer mellan nämnder och förvaltningar, det är tillsammans med ett effektivt samnyttjande av våra gemensamma lokaler ett viktigt arbete.

Kommunen behöver attrahera och behålla arbetskraft som kan utveckla en serviceinriktad kultur genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter. Det är grundläggande för att uppnå en förvaltning som möter kommuninvånarnas behov och efterfrågan.

Övergripande målsättningar:

1. Kommunen ska förvalta varje skattekrona effektivt och ge en god samt professionell service till invånarna
2. Medborgarnas förtroende för att våra gemensamma resurser används ändamålsenligt ska var högt
3. Kommunen ska fortsatt utveckla både bostads- och företagsområden
4. Ambitionen för att få fler människor i arbete ska höjas genom utbildning, ett bra företagsklimat och samverkan med näringslivet
5. Kommunen ska föra en framsynt näringspolitik som nyttjar möjligheterna inom digitalisering, urbanisering och automatisering i en allt mer global ekonomi
6. Haninge ska ha en fungerande arbetsmarknad med trygga jobb och ett varierat utbud av olika bostadsformer

Kvalitet i kommunens verksamheter och kommunal ekonomi

En förutsättning för att Haninge ska fortsätta att utvecklas är en kommunal ekonomi i balans och hög kvalitet i kommunens verksamheter. Skatteuttaget ska inte vara högre än nödvändigt och det kommunala överskotts målet ska värnas. Fler områden inom den kommunala servicen ska öppnas upp för ideella aktörer. Kommunen ska äga sina verksamhetslokaler då det är ekonomiskt motiverat.

Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare och bedriva en bra personalpolitik med jämställda löner mellan kvinnor och män och trygga anställningar. Lönesättning inom kommunen ska utformas så att den kan användas för att nå måluppfyllelse och resultat.

Åtgärder:

- Kommunen ska ta fram relevant benchmark för att utveckla tjänstegarantier inom kommunens olika verksamheter
- Upphandlad verksamhet ska ha kollektivavtalsliknande former och arbetsmiljöplaner i hela entreprenörskedjan med möjlighet för undantag där det är befogat

Samhällsbygget och stadsbyggnadsfrågor

Haninge ska fortsatt ha höga ambitioner när det gäller bostadsbyggandet och färdigställa minst 750 bostäder per år. Kommunen ska bygga med blandade upplåtelseformer och Haninge bostäder ska bidra till det årliga målet om färdigställda bostäder. I takt med att kommunen växer ska tillgången av seniorboenden, gruppboenden och trygghetsboenden tillgodoses.

När kommunen bygger ska det inte bara byggas bostäder, utan ett fungerande samhälle. All stadsplanering ska tidigt beakta social hållbarhet och ske utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Den ska omfatta behovet av skollokal, idrottsytor och platser för kultur. Haninges kulturhistoriska platser ska värnas. Kommunen ska möjliggöra för småskaligt byggande även utanför detaljplanelagt område.

Haninge stad ska byggas hållbart där det är mest attraktivt att välja gång, cykel eller kollektivtrafik. Fler trähus, levande entréväningar samt byggprojekt som tar hänsyn till miljö och klimatpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv ska främjas. Gator och allmänna platser ska lysas upp och kommunens gemensamma parker, torg och vägar ska vara inbjudande med fina blomsterarrangemang. Kommunen ska utveckla attraktiva parker och stadsmiljöer som bidrar till ökad trivsel och trygghet.

Åtgärder:

- Kommunen ska ta fram en plan för att utveckla och tillgängliggöra Rudans naturområde
- Kommunen ska ta fram en reservplan för kommunhus
- Kommunen ska ta fram fördjupad översiktsplan för Ornö
- Kommunen ska identifiera platser för skolutbyggnad i Handen
- En provisorisk "park" med tillhörande gångstråk på tomten Söderbymalm 3:466 ska anläggas
- Inventering av underutnyttjade ytor i kommunens tätortsdelar för att möjliggöra bostadsbyggande
- Fler infartsparkeringar ska byggas på strategiska platser
- Vid nybyggnation av verksamhetslokaler ska behovet av möteslokaler beaktas
- Krav på tillagningskök vid nybyggnation eller ombyggnation av t.ex. skolor
- Fler offentliga platser ska ljussättas
- Arbetet med säkra skolvägar ska ytterligare intensifieras
- Kommunens taxor enligt plan- och bygglagen ska ses över i sin helhet under mandatperioden
- Kommunen ska ta fram en strategi för att främja lokaluthyrning till föreningar
- Krav på laddstolpar ska ställas vid nybyggnation
- Nya möjligheter att tillämpa LOV i kommunala tjänster utifrån ett medborgar- och verksamhetsperspektiv ska utredas

Näringsliv och arbetsmarknad

Haninge ska vara en plats dit människor och företag söker sig till för att etablera sig och växa. Företagens förtroende för kommunen ska vara högt. Haninge ska vara en småföretagsvänlig kommun som samtidigt attraherar stora organisationer och företag. Därför ska fler och mer varierade företagsområden etableras för både små och stora företag. Näringslivet ska ha förutsättningar att verka i hela kommunen. Skärgårdsbor och skärgårdsnäringsars specifika behov för att verka och utvecklas skall beaktas.

Åtgärder:

- Kommunens service till företagen ska förbättras och samordnas exempelvis genom att exempelvis utveckla en kommunal företagslots
- Rutiner för mindre företag i upphandlingar ska förenklas och förtydligas
- Kommunen ska erbjuda fler unga sommarjobb tillsammans med näringslivet och civilsamhället
- Andelen lärlingsplatser ska öka genom samverkan mellan gymnasiet och näringslivet
- Kommunen ska verka för att högre utbildning ska etableras i Haninge

- Kommunen ska verka för att statlig- och regional verksamhet ska flytta till Haninge

Ett Haninge som håller ihop

Ett Haninge som håller ihop utgår från varje människas potential och egna ansvar, där vi bygger samhället tillsammans. Det ska inte spela någon roll var du kommer ifrån. I Haninge ska alla människor ha möjligheten att färdas väl genom livet och har rätt till en bra skola, välfärd och omsorg oavsett viken bakgrund du har eller var du bor i kommunen. När alla människor ges förutsättningar att lyckas kan vi ta tillvara på den potential som finns i vår kommun.

En kommun som håller ihop skapar möjligheter för fler. Kultur och idrott ger människor plats att mötas, uppleva och förverkliga sig själva. Haninges kultur- och idrottsliv ska vara tillgängligt för alla och ge plats för den mångfald och de erfarenheter som finns i kommunen.

En förutsättning för ett Haninge som håller ihop är att Haningeborna får bra välfärd och omsorg med hög kvalitet för skattepengarna. Äldreomsorgen ska ge en trygg ålderdom med höga kvalitetskrav där de äldre har inflytande över omsorgen. Socialtjänsten ska finnas där för de grupper som behöver den och aktivt arbeta med att förebygga sociala problem genom tidiga insatser.

Övergripande målsättningar:

1. Oavsett vem du är eller var i kommunen du bor ska du ha möjlighet att färdas väl genom livet
2. Alla barn och unga har rätt till en trygg uppväxt och en god skolgång
3. Förskola och skolan ska fungera så att elever och familjer ges stöd utifrån sina förutsättningar och behov
4. Kvaliteten i välfärden ska vara hög oavsett utförare
5. Människor med behov av stöd och omsorg ska känna sig trygga både i sin närmiljö och med att omsorgen finns där vid behov
6. Social utsatthet ska bekämpas med tidiga och förebyggande insatser

Utbildning

Alla barn och unga har rätt till en trygg uppväxt och en god skolgång. Haninge ska ha fullständiga grundskolor i alla kommundelar som präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap. Andelen elever som når gymnasiebehörighet ska öka. För att nå dit ska personaltäteten öka i syfte att avlästa lärare och rektorer. Kommunen ska också vidhålla ett konkurrensförmåligt löneläge. Det behövs fler mindre undervisningsgrupper och ett kontinuerligt attityd- och värderingsarbete i skolan.

Elevhälsan ska stärkas, arbetet med tidiga insatser ska skärpas och förutsättningarna för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ska förbättras. Den svensk-finska verksamheten i grundskolan ska fortsätta utvecklas.

Förskolan ska byggas ut i takt med att kommunen växer och barngruppernas storlek ska minska med en långsiktig målsättning att nå Skolverkets riktvärden. Skadliga ämnen i Haninges förskolor och skolor ska fasas ut. Kommunens vuxenutbildning ska stärkas med inriktning mot bristyrkesutbildningar och SFI. Kraven för att delta i SFI-undervisningen ska skärpas och undervisningen ska anpassas i högre grad efter varje individs förutsättningar.

Åtgärder:

- Ett resursfördelningssystem i enlighet med skollagens intention ska införas
- Skolor med särskilda utmaningar ska få fortsatt stöd
- Andelen mindre undervisningsgrupper i grundskolan ska öka
- Möjligheten att öka den fysiska aktiviteten under skoldagen ska utredas
- Alla elever ska erbjudas möjlighet till läxhjälp
- Alla elever ska erbjudas prao i högstadiet
- Storleken på småbarnsgrupperna ska minska under mandatperioden

- Haninges gymnasieskolor ska etablera fler yrkescollegeprogram
- Idrottsprogrammen på gymnasiet ska utvecklas
- Kommunen ska erbjuda stöd till barnskötare som vill läsa vidare till förskolelärare
- Möjligheten att överföra den öppna fritidsverksamheten för 10-13 åringar till skolan ska utredas
- Omsorg på obekvämlig arbetstid i hemmet ska utredas utifrån barnperspektiv, verksamhetsform och kostnad

Välfärd och omsorg

Haninges välfärd och omsorg ska vara tillgänglig, trygg och präglas av god kvalitet och möta efterfrågan oavsett var i kommunen man bor. Haninges äldre ska ges möjlighet till ett hälsosamt och aktivt liv med ökad självständighet och egenmakt. Omsorgstagarna ska ha ett stort inflytande över den service de är beroende av. Träffpunkter ska finnas som erbjuder social gemenskap och deltagande i olika aktiviteter. Ofrivillig ensamhet och isolering bland äldre ska brytas.

Äldreomsorgen ska byggas ut så att alla får omsorg när de behöver den. Måltiderna i äldreomsorgen ska vara goda, näringsriktiga och trivsamma och omsorgen för äldre ska förbättras med nya tekniska hjälpmedel.

Kommunen ska bedriva ett systematiskt preventionsarbete för att främja ungas hälsa och välmående och tidiga insatser ska sättas in för barn som far illa. Stöd ska ges efter behov. Barn med funktionsnedsättningar och deras föräldrar ska stöttas för en smidig övergång till vuxenlivet. Nya gruppboende ska etableras i den takt som behov uppstår och dagverksamhet och sysselsättningsinsatser ska fortsätta att utvecklas.

Åtgärder:

- Personal inom relevanta yrkesgrupper ska vidareutbildas i att tidigt upptäcka barn som far illa
- Familjehem ska hålla god kvalitet och certifiering och särskild utbildning av handledare ska utföras
- Kommunens familjecentralsverksamhet ska utvecklas och behovet av fler familjecentraler i Haninge ska utredas
- Kommunen ska erbjuda föräldraskapsstöd
- Möjligheten att införa ett arbetsmarknadsprogram för snabbare egenförsörjning för personer med kognitiva funktionsnedsättningar ska utredas
- Möjligheten att införa Bostad först-modellen ska utredas
- Förutsättningar för att införa en äldreboendegaranti för personer över 85 år ska utredas
- Kommunen ska införa en utegaranti för de kommunala äldreboendena
- Antalet sociala aktiviteter för äldre på kommunens äldreboenden ska öka under mandatperioden
- Kommunen ska utveckla särskilda kultur- och fritidsinsatser till äldre med syfte att bryta isolering och ensamhet
- Kommunens lokaler ska tillgänglighetsanpassas och öppnas upp så att människor kan röra sig oavsett funktionsförutsättningar
- Ordinarie personal inom äldreomsorgen ska i högre grad avlastas för att kunna ge mer tid till brukare
- Samarbetet med pensionärsorganisationerna och organisationer för personer med funktionsnedsättning ska utvecklas
- Möjligheten att införa Matkasse inom hemtjänsten ska utredas

Kultur och fritid

Haningeborna ska leva med god tillgång till kultur- och fritidsliv som är jämställt och tillgängligt oavsett ålder. Kulturlivet runt Rudan ska utvecklas och samarbetet med kultur- och föreningslivet i kommunen ska stärkas. Tillgången till möteslokaler ska finnas i varje kommundel till en rimlig kostnad. Stödet till studieförbunden ska fortsätta och engagemanget som drivs inom civilsamhället digitalt ska inkluderas.

Haninges bibliotek ska vara bemannade och finnas i alla kommundelar. Kvaliteten på fritidsgårdarnas verksamhet ska vara hög. Kulturhistoriska platser runt om i kommunen ska värnas och utvecklas.

Kommunens idrottsliv ska vara fortsatt starkt. En näridrottsplats ska finnas i varje kommundel och möjligheterna för spontanidrott i områden med svagt föreningsliv ska stärkas. Träningsanläggningar särskilt anpassade för äldre i olika former ska utvecklas. Kommunen ska arbeta förebyggande för att motverka utslagning bland barn och unga. Kommunens anläggningar för kultur och sport ska vara öppna under lov och helger.

Åtgärder:

- En ny idrottsplats ska byggas i nordvästra kommundelen
- Torvallaområdet ska utvecklas till ett modernt idrottscentrum med en 50-meters simbassäng
- En 25-meters simbassäng ska byggas i Västerhaninge
- En översyn av spontanidrottsytor ska göras
- Idrottshallar och idrottsplatser i hela kommunen ska få en genomgång där en plan för underhåll ska säkerställas
- Kultur- och föreningslokaler ska byggas i Jordbro för att möta det behov som uppstår när nuvarande lokaler rivs
- Kulturparken i Handen ska utvecklas
- Kulturföreningar ska ges bättre förutsättningar för att delta i integrationsarbetet
- Införandet av Utmärkt förening ska utredas
- Möjligheterna för fler aktörer att vara delaktiga i Kulturskolan ska förbättras
- Förutsättningarna för en kreativ mötesplats i stadskärnan ska utredas
- En träfflokal för äldre ungdomar i centrala Handen ska etableras
- Nyttjandet av kommunens lokaler ska göras mer flexibelt
- Möjligheten att utveckla och underhålla kommunens badplatser i samverkan med föreningslivet ska utredas

Regionala frågor

Haninge är en av åtta utpekade regionala stadskärnor i Stockholms län och har genom sitt läge och en hög utvecklingstakt en strategiskt viktig roll när regionen växer. Det är viktigt att kommunen bevakar och arbetar för Haningebornas intressen gentemot övriga parter i regionen och i landet.

Åtgärder:

- Behovet av en bastidstabell för de regionala kärnöarna ska lyftas
- Kommunen ska delta aktivt i replipunktslyftet
- Kommunen ska arbeta för att ambulanshelikoptern ska placeras i Haninge om landstinget inte placerar den i Värmdö
- Kommunen ska aktivt följa och agera gentemot Trafikverket i frågan om att flytta bilfärjan från centrala Dalarö i samråd med berörda parter
- Kommunen ska följa och vara delaktig i länsstyrelsens Ö för Ö-arbete
- Kommunen ska verka för att tvärförbindelse Södertörn byggs och i samband med denna lyfta fram vikten av en regional expressbuss till Haninge
- Kommunen ska arbeta för att en ny Stavsväg byggs
- Kommunen ska vara fortsatt positiv till att den hemsjukvård som landstinget svarar för överförs till kommunen för att öka kvaliteten och tryggheten
- Kommunen ska verka för en vårdcentral i Vega
- Kommunen ska verka för att nytt akutsjukhus byggs i Handen

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

CENTERPARTIET

Liberalerna

